

Mokesčių naujienos

Lietuva

Šiame informaciniame biuletenyje aprašomi svarbiausi teisės aktų mokesčių, finansų ir kitais klausimais pasikeitimai, paskelbti 2008 m. liepos mėnesį. Apžvalga parengta pagal oficialaus leidinio „Valstybės žinios“ 73 – 87 numerius.

Turinys

Pelno mokestis

Garantinis fondas

Pridėtinės vertės mokestis

Mokestis už aplinkos teršimą

Mokestis už valstybinius gamtos išteklius

Valstybės rinkliavos

Darbo teisė

Finansinė atskaitomybė

Apskaita

Bendrovių teisė

Auditas

Administracinė teisė

Bankai

Kita

Pelno mokestis

2008 m. birželio 25 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XP-2478 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2961).

Nutarimu Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria nepritarti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XP-2478. Įvardijamos šios priežastys nepritarti.

Pelno mokesčio lengvatų taikymas tik investicijoms į naują įrangą, nustačius papildomų kokybės reikalavimų, yra neapibrėžtas bei neatitinka keliamų tikslų didinti aukštųjų technologijų naudojimą bei darbo našumą pramonėje, skatinti mokslinius tyrimus. Be to, taikant šią lengvatą, Lietuvos

Respublikos biudžeto pajamos sumažėtų iki 400 mln. litų per metus.

2008 m. birželio 17 d. LR pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-1608 (Valstybės žinios, Nr. 76 - 3002).

Įstatymu pakeista Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 21 straipsnio 1 dalis. Į komandiruote laikomas veiklos rūšis įtrauktas pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi“ nuostatas sudaryto specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo narių išvykimas dalyvauti šio specialiojo derybų komiteto, administravimo, priežiūros ar kito organo posėdžiuose.

Šis išvykimas turi būti įformintas specialiojo derybų komiteto (pirmajam specialiojo derybų komiteto posėdžiui – kompetentingo steigime dalyvaujančių asmenų organo), administravimo, priežiūros ar kito organo sprendimu, kuriame turi būti nurodyta posėdžio vieta ir trukmė.

Įstatymo 1 straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant 2008 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

2008 m. liepos 14 d. LR pelno mokesčio įstatymo 2, 4, 5, 26, 41, 43, 54 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-1697 (Valstybės žinios, Nr. 87 - 3457).

Pakeistas 2 straipsnio 26 (buvusios 23) dalies apibrėžimas „Pajamų, kurių šaltinis yra Lietuvoje“. Tokiomis pajamomis šiame įstatyme laikomos metinės išmokos (tantjemos) už stebėtojų tarybos narių veiklą (anksčiau tik pajamos iš Lietuvos vienetų paskirstytojo pelno); transportavimo, kuris prasideda Lietuvos Respublikos teritorijoje ir baigiasi užsienyje arba prasideda užsienyje ir baigiasi Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamos (anksčiau 50 % tokių pajamų, kurios uždirbtos per nuolatinę buveinę); tarptautinių telekomunikacijų pajamos (anksčiau tik tos, kurios vykdomos per nuolatinę buveinę Lietuvoje).

2 straipsnis taip pat papildytas „Atlikėjo veiklos“, „Nuolatinės bazės“, „Nuolatinio Lietuvos gyventojų“, „Sporto veiklos“ apibrėžimais iš Lietuvos Respublikos

gyventojų pajamų mokesčio įstatymo. Be to, papildytas „Honoraro“ ir keistas „Nuolatinės buveinės“ apibrėžimas.

Pakeisti 4 straipsnio 3 dalies 1 punktą, 4 ir 5 dalyse. Praplėstas užsienio vieneto mokesčio bazės apibrėžimas. Į šią bazę įtrauktos per nuolatinės buveines Lietuvos Respublikoje uždirbtos tarptautinių telekomunikacijų pajamos ir 50 procentų transportavimo, kuris prasideda Lietuvos Respublikos teritorijoje ir baigiasi užsienyje arba prasideda užsienyje ir baigiasi Lietuvos Respublikos teritorijoje, pajamų. Praplėstas ir pakeistas užsienio vieneto ne per nuolatinės buveines Lietuvos Respublikos teritorijoje gautų pajamų, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, apibrėžimas. Į šias pajamas neįtraukiami visi Vyriausybės išleidžiami vertybiniai popieriai (anksčiau tik išleidžiami tarptautinėse rinkose), o įtraukiami honorarai, pajamos už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ir sporto veiklą bei metinės išmokos (tantjemos) už stebėtojų tarybos narių veiklą.

Keistas pelno mokesčio tarifų taikymas užsienio vieneto pajamoms, kurių šaltinis yra Lietuvos Respublikoje, gautoms ne per jų nuolatinės buveines Lietuvos Respublikoje, išvardytoms šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 1, 3 ir 5 punktuose. Šios pajamos apmokestinamos be atskaitymų, taikant 10 procentų mokesčio tarifą, o išvardytos šio Įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 4, 6 ir 7 punktuose, – taikant 15 procentų mokesčio tarifą.

0 procentų pelno mokesčio tarifo taikymas, numatytas 5 straipsnio 5 dalyje, praplėstas visiems apmokestinamiesiems, ne tik apmokestinamiesiems Lietuvos, vienetams. Darbuotojų naudai mokamų įmokų suma mokestiniu laikotarpiu gali būti atskaitoma iš pajamų 26 straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais.

Keistame 41 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta, kad vienetų ar jų dalyvių pajamos ir nuostoliai taip pat pripažįstami, kai vienetų turtas, teisės ir pareigos perleidžiamos tarp užsienio vienetų – Europos Sąjungos valstybių narių rezidentų mokesčių tikslais, Europos Sąjungos valstybėse narėse turinčių verslo organizavimo formą, nurodytą 1990 m. liepos 23 d. Tarybos direktyvos 90/434/EB dėl bendros mokesčių sistemos, taikomos įvairių valstybių narių įmonių jungimui, skaidymui, turto perleidimui ir keitimuisi akcijomis, priede, ir esančių tos direktyvos 3 straipsnio c punkte nustatytų mokesčių mokėtojais.

43 straipsnio 5 dalis pakeista nurodant, jog pertvarkomo vieneto ankstesnių metų nuostoliai perkeliama tik tuo atveju, jei dėl pertvarkymo nesikeičia vieneto savininkai ir jei pertvarkytas vienetas 3 metus tęsia tą pačią veiklą kaip ir iki pertvarkymo.

Pakeistoje 54 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad užsienio vieneto apmokestinamasis pelnas skaičiuojamas ir nuo pajamų, gautų už Lietuvos Respublikoje vykdomą atlikėjų ar sporto veiklą.

Įstatymas, išskyrus 3 straipsnio 2 dalies ir 4, 5 straipsnių nuostatas, įsigalioja 2009 m. sausio 1 d. Įstatymo 3 straipsnio 2 dalies ir 4 straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant 2009 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną. Įstatymo 5 straipsnio nuostatos taikomos apskaičiuojant 2008 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną.

2008 m. liepos 14 d. LR pelno mokesčio įstatymo 5, 12, 26, 35, 36, 37, 53 straipsnių pakeitimo ir papildymo, įstatymo papildymo 37¹ ir 37² straipsniais ir įstatymo 3 priedėlio papildymo įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. 73-2534 (Valstybės žinios, Nr. 87 - 3458).

8 straipsnis keistas papildant jį 37¹ straipsniu. Šiame straipsnyje nustatomi pajamų (sumų), išmokamų užsienio vienetui ar jo nuolatinei buveinei, neapmokestinimo prie pajamų šaltinio kriterijai ir reikalavimai.

Įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Garantinis fondas

2008 m. birželio 26 d. LR garantinio fondo įstatymo 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-1636 (Valstybės žinios, Nr. 79 - 3100).

Įstatymu patikslinti įstatymo taikymo juridiniams asmenims kriterijai ir Garantinio fondo apibrėžimas, kad Garantinis fondas yra pinigų fondas, ir Garantinio fondo lėšų sąmatą ir metinę sąmatos įvykdymo ataskaitą tvirtina Lietuvos Respublikos Seimas Vyriausybės teikimu.

Esminiai yra 4 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 4 dalies 2 punkto ir 5 dalies pakeitimai:

- ▶ 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad įmonių, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, įmokos yra 0,1 proc. priskaičiuoto darbuotojams darbo užmokesčio (nuo kurio skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos) vietoj buvusio 0,2 proc.;
- ▶ 4 dalies 2 punkte numatyta, kad įmokos į garantinį fondą mokamos kartą per mėnesį, tačiau mažos įmokos gali būti mokamos taip: iki 150 litų per metus – kartą per metus; nuo 151 iki 300 litų – 2 kartus per metus. Įmokos sumokamos ne vėliau kaip per 15 dienų po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.
- ▶ 5 dalyje nutarta, kad laikinai laisvas Garantinio fondo lėšas valdo ir sprendimus dėl šių lėšų investavimo finansų ministro nustatyta tvarka priima Finansų ministerija, garantuodama, kad reikalingos investuotos lėšos, taip pat investavimo metu gautos pajamos būtų laiku grąžinamos į Garantinio fondo sąskaitą šio fondo tikslams finansuoti.

5 straipsnis papildytas nauja 4 dalimi, kurioje numatyta, kad, kai nėra šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytų dokumentų, pagal kuriuos

apskaičiuojamos šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodytos išmokos, bet yra kiti duomenys, patvirtinantys darbuotojų teisę gauti su darbo santykiais susijusią išmoką, Garantinio fondo tarybos nutarimu jiems skiriamos išmokos iš Garantinio fondo, bet ne daugiau kaip trys minimaliosios mėnesinės algos.

6 straipsnio 2 dalis numato, kad bankrutavusios ar bankrutuojančios įmonės administratorius turi 2 vietoje ankstesnėje redakcijoje buvusio 1 mėnesio pateikti dokumentus Garantinio fondo administratoriui dėl lėšų skyrimo darbuotojų reikalavimams, susijusiems su darbo santykiais, tenkinti.

12 straipsnio 2 dalis papildyta pakeitimais dėl įstatymo 5 straipsnio 1 punkto dalių taikymo įmonėms, kuriose iki įstatymo galiojimo pradžios buvo pradėtos bankroto procedūros. Be to numatyta išieitinė išmoka buvusiems tokių įmonių darbuotojams.

Taip pat įstatymu peržvelgta Garantinio fondo tarybos sudėtis, sumažinamas reikalaujamų rengti Garantinio fondo veiklos ataskaitų skaičius iki vienos per metus. Iš Garantinio fondo išmokamų išieitinių išmokų sumoms taikomi tokie Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti išieitinių išmokų dydžiai (iki 2 minimaliųjų mėnesinių algų) apribojimai, kokie buvo taikomi tuo laikotarpiu, per kurį šiame įstatyme nurodytiems darbuotojams buvo mokamas darbo užmokesčio įsiskolinimas iš Garantinio fondo.

Šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytos išėtinės išmokos iš Garantinio fondo pradamos mokėti nuo 2008 m. liepos 1 d.

Pridėtinės vertės mokesčiai

2008 m. liepos 10 d. VMI prie LR finansų ministerijos viršininko įsakymas dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 21 d. įsakymo Nr. VA-55 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrų tvarkymo“ pakeitimo Nr. VA-34 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3287).

Įsakymu pakeistos ir nauja redakcija išleistos gaunamų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registro duomenų FRO671 forma, išrašomų pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registro duomenų FRO672 forma ir pridėtinės vertės mokesčio sąskaitų faktūrų registrų tvarkymo taisyklės. Naujos formos turi būti pradėtos gaminti iki 2008 m. rugpjūčio 1 d., o pildymui kompiuteriu pritaikytos iki 2008 m. rugsėjo 1 d.

Naujos formų bei pildymo taisyklių redakcijos įsigalioja nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

2008 m. liepos 15 d. VMI prie LR finansų ministerijos viršininko įsakymas dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio 79 straipsnio įgyvendinimo Nr. VA-35 (Valstybės žinios, Nr. 83 - 3341).

Įsakymu nustatyta, kad valstybės įmonė „Oro navigacija“, teikianti oro navigacijos paslaugas maršruto rinkliavų zonoje orlaivių naudotojams, mokantiems maršruto rinkliavos mokesčių, kurį surenka Europos saugios oro navigacijos organizacija pagal Europos saugios oro navigacijos organizacijos išplėstinės komisijos sprendimu patvirtintą ir nuo 2007-10-01 įsigaliojusį Centrinio maršruto rinkliavų biuro dokumentą Nr. 07.60.02 „Maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygos bei mokėjimo sąlygos“, turi teisę išrašyti vieną bendrą per mėnesį suteiktų minėtų paslaugų PVM sąskaitą faktūrą. Tokia PVM sąskaita faktūra privalo būti išrašyta ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos minėtos paslaugos, 25 dienos.

Įsakymas įsigalioja nuo 2008 m. rugpjūčio 1 d.

2008 m. liepos 16 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 16 d. nutarimo Nr. 439 „Dėl keleivių įvežamų prekių neapmokestinimo importo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo Nr. 729 (Valstybės žinios, Nr. 85 - 3380).

Nutarimu pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 16 d. nutarimas Nr. 439 „Dėl Keleivių įvežamų prekių neapmokestinimo importo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais taisyklių patvirtinimo“. Pakeitimų esmė: redaguota preambulė ir nauja redakcija išdėstytos Keleivių įvežamų prekių neapmokestinimo importo pridėtinės vertės mokesčiu ir akcizais taisyklės.

Nutarimas įsigalioja nuo 2008 m. gruodžio 1 d.

Mokestis už aplinkos teršimą

2008 m. liepos 9 d. LR Aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos Finansų ministro įsakymas dėl mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašų patvirtinimo Nr. D1-370/1K-230 (Valstybės žinios, Nr. 79 - 3140).

Įsakymu patvirtinti šie mokėjimo tvarkos aprašai:

- ▶ Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas;
- ▶ Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas;
- ▶ Mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas;
- ▶ Mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas.

Šis įsakymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

2008 m. liepos 16 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimo Nr. 53 „Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo Nr. 693 (Valstybės žinios, Nr. 83 - 3297).

Nutarimu pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimas Nr. 53

„Dėl Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo įgyvendinimo“. Pakeitimų esmė – Motorinių M2, M3, N2 ir N3 kategorijų kelių transporto priemonių taršos tarifų koregavimas. Nutarimas įsigaliojo 2008 m. liepos 22 d. (paskelbimo Valstybės žiniuose dieną).

Mokestis už valstybinius gamtos išteklius

2008 m. liepos 1 d. LR mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-1658 (Valstybės žinios, Nr. 81 - 3170).

Įstatymu pakeistas Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymo 11 straipsnis.

Pagrindiniai pokyčiai:

- ▶ Pakeistas mokesčio už valstybinius gamtos išteklius, išskyrus mokestį už medžiojamųjų gyvūnų išteklius, paskirstymas: 90 procentų – į valstybės biudžetą, o 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami gamtos ištekliai, biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai finansuoti.
- ▶ Pakeistas didesnio tarifo mokesčio už valstybinius gamtos išteklius paskirstymas: 90 procentų – į valstybės biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas Aplinkos apsaugos rėmimo programai finansuoti, o 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami gamtos ištekliai, biudžetą ir teisės aktų nustatyta tvarka naudojamas

Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai finansuoti.

Įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Valstybės rinkliavos

2008 m. birželio 30 d. LR susisiekimo ministro įsakymas dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rinkliavų taikymo taisyklių Nr. 3-246 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2982).

Įsakymu patvirtintos naujos jūrų uosto rinkliavų taisyklės ir pripažinti netekę galios anksčiau galioję Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymai dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rinkliavų taikymo taisyklių.

Įsakymas įsigaliojo nuo 2008 m. liepos 1 d.

2008 m. liepos 9 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo Nr. 708 (Valstybės žinios, Nr. 83 - 3312).

Nutarimu pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ 3.23 punktą. Nustatyto mokesčio už licencijų vykdyti formaliojo profesinio mokymo

programas išdavimą dydis yra 120 Lt, o už šių licencijų papildymą, patikslinimą ar dublikato išdavimą – 60 litų.

2008 m. liepos 16 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo Nr. 733 (Valstybės žinios, Nr. 85 - 3383).

Nutarimu pakeisti šie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių ir šios rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“ Valstybės rinkliavos dydžiai:

1. Statybos leidimo išdavimą 250 litų;
2. Statybos leidimo perregistravimą naujo statytojo vardu 100 litų;
3. Statybos leidimo griauti statinį išdavimą 100 litų;
4. Statybos leidimo griauti statinį perregistravimą naujo statytojo vardu 50 litų;
5. Statybos leidimo išdavimą 250 litų;
6. Statybos leidimo perregistravimą naujo statytojo vardu 100 litų;
7. Statybos leidimo griauti statinį išdavimą 100 litų.

Darbo teisė

2008 m. liepos 9 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 99, 127, 144, 147, 150, 151 ir 256 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XP-2739 ir Lietuvos

Respublikos Seimo nario Algirdo Syso 2007 m. lapkričio 27 d. pasiūlymo dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 22, 24, 43, 47, 52, 58, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 85, 130, 149, 193, 194 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 73, 74, 75 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir kodekso papildymo 1301 straipsniu įstatymo projekto Nr. XP-2307 (Valstybės žinios, Nr. 83 - 3303).

Nutarimu nepritariama:

- ▶ Lietuvos Respublikos darbo kodekso 99, 127, 144, 147, 150, 151 ir 256 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XP-2739, nes atsirastų sąlygos piktnaudžiauti įforminant darbo sutartis, atsisakant darbuotojo pažymėjimų, būtų sunkinamas kontroliuojančių institucijų, kurios atsakingos už teisės aktų, reguliuojančių darbo teisinių santykių laikymąsi, darbas. Priėmus pakeitimus dėl darbo trukmės, būtų sunkinamas Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų laikymasis. Daugelyje pakeitimų (dėl darbo trukmės, visiškos materialinės atsakomybės) būtų sunkinama darbuotojų padėtis. Be to, Lietuvos Respublikos trišalė taryba nepritarė 147 straipsnio 1 dalies atžvilgiu bei nepasiekė sprendimų 147 straipsnio 3 dalies, 150 ir 151 straipsnių atžvilgiu.
- ▶ Lietuvos Respublikos Seimo nario Algirdo Syso 2007 m. lapkričio 27 d. pasiūlymui dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 22, 24, 43, 47, 52, 58, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 85, 130, 149, 193, 194 straipsnių pakeitimo ir papildymo, 73, 74, 75 straipsnių pripažinimo netekusiais galios ir kodekso papildymo 1301

straipsniu įstatymo projekto Nr. XP-2307, nes būtų sudarytos galimybės darbuotojams, kurių darbo sutartyse sulygta mokėti mėnesines algas, gauti papildomą užmokestį už švenčių dienas, nors jų mėnesinės algos dydis nesikeičia pagal to mėnesio švenčių dienų skaičių, o darbuotojams, kurių darbo užmokestis priklauso nuo dirbto laiko ar pagamintos produkcijos, atlikto darbo ar suteiktų paslaugų, negautas dėl nedirbto laiko švenčių dienomis darbo užmokestis būtų kompensuojamas. Remiantis Darbo kodekso 186 straipsnio 1 dalį apskritai abejotina, ar būtų pagrįstas toks papildomo darbo užmokesčio mokėjimas darbuotojams, kurie švenčių dienomis nedirba (neatlieka darbo pagal darbo sutartį). Be to, pasiūlymas neatitinka keliamų pasiūlymo parengimo reikalavimų.

2008 m. liepos 15 d. LR darbo kodekso 193 ir 194 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. X-1712 (Valstybės žinios, Nr. 87 - 3469).

Įstatymu pakeisti 193 ir 194 straipsniai:

- ▶ 193 straipsnyje numatyta, kad už viršvalandinį darbą ir darbą naktį mokama ne mažiau kaip pusantro darbuotojo darbo užmokesčio, nurodyto Darbo kodekso 186 straipsnio 2 dalyje. (anksčiau - darbuotojo vidutinio darbo valandos (darbo dienos) užmokesčio).
- ▶ 194 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad už darbą poilsio arba švenčių dieną, jeigu jis nenumatytas pagal grafiką, mokama ne mažiau kaip dvigubai, skaičiuojant nuo darbuotojo darbo užmokesčio (anksčiau - darbuotojo vidutinio darbo valandos

(darbo dienos) užmokesčio), nurodyto Darbo kodekso 186 straipsnio 2 dalyje, arba darbuotojo pageidavimu kompensuojama suteikiant darbuotojui per mėnesį kitą poilsio dieną arba tą dieną pridėdant prie kasmetinių atostogų ir mokant už tas dienas darbuotojui jo vidutinį darbo užmokestį.

- ▶ 194 straipsnio 2 dali keista analogiškai - už darbą švenčių dieną pagal grafiką mokamas ne mažesnis kaip dvigubas darbuotojo darbo užmokestis, nurodytas Darbo kodekso 186 straipsnio 2 dalyje (anksčiau - darbuotojo vidutinio darbo valandos (darbo dienos) užmokesčio).

Įstatymas įsigaliojo 2008 m. rugpjūčio 1 d.

2008 m. liepos 15 d. LR darbo kodekso 162¹ straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-1713 (Valstybės žinios, Nr. 87 - 3470).

Šio kodekso 161 straipsnyje nustatyta tvarka suteiktos poilsio dienos, sutampančios su 162 straipsnio 1 dalyje nustatytomis švenčių dienomis (išskyrus krikščionių Velykų pirmąją dieną, Motinos dieną ir Tėvo dieną), perkeliamos į artimiausią po jų einančią darbo dieną. Kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta kitokia su švenčių dienomis sutampančių poilsio dienų perkėlimo tvarka. Anksčiau nebuvo išskirtos krikščionių Velykų pirmoji diena, Motinos diena ir Tėvo diena.

Įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

2008 m. birželio 17 d. LR įstatymas dėl darbuotojų dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi Nr. X-1607 (Valstybės žinios, Nr. 76 – 3001).

Įstatymas nustato darbuotojų dalyvavimą po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi veiksiančioje ribotos atsakomybės bendrovėje. Juo įgyvendinama 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/56/EB dėl ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi, peržengiančių vienos valstybės ribas (OL 2005 L 310, p. 1).

Įstatymas taikomas, kai bendrovės, kuri veikia po jungimosi, buveinė yra Lietuvos Respublikoje, taip pat nepaisant buveinės vietos įstatymas taikomas nustatant darbuotojų atstovų veiklos tęstinumo garantijas bendrovėje, kuri veiks po jungimosi, pranešimo apie darbuotojų atstovus bendrovės, kuri veiks po jungimosi, administravimo ar priežiūros, ar kitame organe tvarką ir kitais įstatyme numatytais atvejais.

Įstatymas reglamentuoja darbuotojų dalyvavimo bendrovėje, veiksiančioje po susijungimo, prielaidas, derybų organizavimą, specialiojo derybų komiteto sudarymą, sudėtį, jo veiklos organizavimą ir kompetenciją, derybas dėl darbuotojų dalyvavimo, galimybę taikyti standartines taisykles, tokių taisyklių turinį ir pan.

Finansinė atskaitomybė

2008 m. birželio 26 d. LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-1633 (Valstybės žinios, Nr. 79 – 3098).

Įstatymu pateikiama nauja Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo redakcija. Šis įstatymas nustato įmonių finansinę atskaitomybę, reikalavimą atlikti finansinių ataskaitų auditą, metinio pranešimo parengimą, atsakomybę už finansinių ataskaitų, metinio pranešimo rengimą ir skelbimą.

Įstatymas taikomas ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantiems juridiniams asmenims, įstatymų nustatyta tvarka įregistruotiems Lietuvos Respublikoje. Jeigu finansines ataskaitas savo nuožiūra nusprendžia sudaryti tikroji ūkinė bendrija, komanditinė ūkinė bendrija ar individuali įmonė, kurių šis įstatymas neįpareigoja jų sudaryti, finansines ataskaitas jos turi sudaryti pagal šio įstatymo reikalavimus. Tikrosios ūkinės bendrijos ir komanditinės ūkinės bendrijos, kurių visi tikrieji nariai yra akcinės bendrovės ar uždarnosios akcinės bendrovės, privalo sudaryti finansines ataskaitas ir parengti metinį pranešimą pagal šio įstatymo reikalavimus.

Šis įstatymas netaikomas pelno nesiekiantiems ribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims. Jų finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, jeigu jų veiklą reglamentuojantys

įstatymai nenustato kitaip. Finansų įstaigoms jų veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai gali nustatyti papildomų reikalavimų dėl finansinių ataskaitų. Bankams ir kitoms kredito įstaigoms, draudimo įmonėms, perdraudimo įmonėms taikomi šio įstatymo 21 straipsnis, 25 straipsnio 1, 2, 3, 4 dalys ir 27 straipsnis.

Įstatymas įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d ir taikomas rengiant 2008 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir metinį pranešimą.

2008 m. birželio 26 d. LR įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-1634 (Valstybės žinios, Nr. 79 – 3099).

Įstatymu pateikiama nauja Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo redakcija. Šis įstatymas nustato įmonių grupių konsoliduotąją finansinę atskaitomybę, konsoliduotojo metinio pranešimo parengimą, atsakomybę už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, konsoliduotojo metinio pranešimo rengimą ir skelbimą.

Šis įstatymas taikomas akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, galinčioms daryti tiesioginį ar netiesioginį lemiamą poveikį vienam ar keliems pelno siekiantiems juridiniams asmenims. Finansų įstaigoms jų veiklą reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai gali nustatyti papildomų reikalavimų dėl konsoliduotųjų

finansinių ataskaitų. Bankams, kitoms kredito įstaigoms, draudimo įmonėms ir perdraudimo įmonėms šis įstatymas taikomas tiek, kiek neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.

Įstatymas įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d. ir yra taikomas rengiant 2008 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių įmonių grupės metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Apskaita

2008 m. birželio 18 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugsėjo 10 d. nutarimo Nr. 1429 „Dėl Turto apskaitos tvarkos ataskaitai apie valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą rengti patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2950).

Nutarimu nustoja galioti taisyklės, taikytos rengiant turto apskaitos tvarkos ataskaitą valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo sutartimi valdomo turto.

Įsigaliojo 2008 m. liepos 4 d.

2008 birželio 20 d. LR Finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 9-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-219 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2966).

Įsakymu patvirtintas 9-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, kuris nustato Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų mokesčių pajamų ir susijusių pervestinių lėšų įvertinimo, pripažinimo, atskyrimo nuo kitų pajamų ir informacijos apie mokesčių pajamas ir susijusias pervestinas lėšas pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus.

Įsakymas taikomas visiems mokesčių administratoriams ir socialinės apsaugos fondų administravimo įstaigoms. Viešojo sektoriaus subjektas mokesčių ir socialinių įmokų pajamas turi pripažinti pagal kaupimo principą, t.y. atsiradus mokestinei prievolei (mokestinės prievolės sąvoka apibrėžta Mokesčių administravimo įstatyme) ir tik tuomet, kai yra tenkinami su mokesčių ir socialinių įmokų pajamomis susijusio turto pripažinimo kriterijai nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Gautinos mokesčių ir socialinių įmokų įplaukos pajamomis ir (arba) turtu gali būti pripažįstamos tik tuomet, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

1. Mokesčių mokėtojui atsiranda prievolė mokėti mokestį;
2. Mokestinės prievolės dydis gali būti patikimai įvertintas;
3. Tikėtina, kad biudžetas (įskaitant valstybės socialinės apsaugos fondus) gaus su šiomis įplaukomis susijusių ekonominę naudą.

Kai įmoka, kurią įmokėjus įvykdoma mokestinė prievolė, sumokama tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį

įvyksta mokestinis įvykis, tokių įmokų sumos pripažįstamos mokesčių ir socialinių įmokų pajamomis jų gavimo momentu. Kai įmoka, kurią įmokėjus įvykdoma mokestinė prievolė, sumokama kitą ataskaitinį laikotarpį, nei įvyksta mokestinis įvykis, įvykdytos mokestinės prievolės suma pripažįstama mokesčių ir (arba) socialinių įmokų pajamomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį įvyko mokestinis įvykis, jei mokestinės prievolės dydį galima patikimai įvertinti per 60 kalendorinių dienų nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Kitais atvejais pajamos pripažįstamos anksčiausią ataskaitinį laikotarpį, kurį mokestinės prievolės dydis gali būti patikimai įvertintas.

Privaloma taikymo pradžia nuo 2009 m. sausio 1d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkiniams.

2008 m. birželio 20 d. LR finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-220 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2967).

Įsakymu patvirtintas 8-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Atsargos“, kuris nustato viešojo sektoriaus subjekto atsargų registravimo apskaitoje, jų įsigijimo savikainos, sunaudotų atsargų ir jų likučių pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus. Standartas netaikytinas teatro drabužiams ir dekoracijoms, biologiniam turtui ir mineraliniams ištekliams.

Privaloma taikymo pradžia nuo 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkiniams.

2008 m. birželio 27 d. LR finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-223 (Valstybės žinios, Nr. 76 - 3020).

Įsakymu patvirtintas 17-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, kurio tikslas yra nustatyti finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, įskaitant ir atsirandančius iš išvestinių finansinių priemonių, pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinių ataskaitų rinkinyje tvarką.

Šis standartas viešajame sektoriuje turi būti taikomas sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

2008 m. liepos 4 d. LR finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 22-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-229 (Valstybės žinios, Nr. 78 - 3083).

Įsakymu patvirtintas 22-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Turto nuvertėjimas“, kurio tikslas yra nustatyti, kada ir kaip turi būti vertinamas, registruojamas apskaitoje ir rodomas viešojo sektoriaus subjekto finansinėse ataskaitose turto nuvertėjimas ir jo atkūrimas.

Šis standartas viešajame sektoriuje turi būti taikomas sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

2008 m. liepos 3 d. LR buhalterinės apskaitos įstatymo 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19, 22 straipsnių bei priedo pakeitimo ir papildymo ir 24 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. X-1679 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3236).

Šiuo įstatymu patikslinti ir pakeisti 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 19, 22 straipsniai ir pripažinti netekę galios 2 straipsnio 3, 4, 20 dalys, 24 straipsnis. Pagrindiniai pokyčiai – keičiami terminai „finansinė atskaitomybė“ į „finansinių ataskaitų rinkinys“, „Lietuvos Respublikos apskaitos institutas“ į „Audito ir apskaitos tarnyba“, tikslinamos sąvokos.

Pakeistos 3 straipsnio 2, 3, 4, 5, 6, 7 dalys, straipsnis papildytas 8 dalimi. Pagrindiniai pokyčiai: 5 dalyje nurodyta, kad biudžetinės įstaigos, tvarkydamos apskaitą, vadovaujasi finansų ministro nustatyta tvarka.

6 straipsnis papildytas 6 ir 7 dalimis. Šiose dalyse numatyta, kad minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus viešojo sektoriaus subjektams, išskyrus įmones, priskiriamas viešojo sektoriaus subjektams, ir Lietuvos banką, nustato Vyriausybė.

9 straipsnio 2 dalis papildyta nuostata, kad Ūkio subjekto vadovas pasirinkdamas apskaitos politiką ir ją įgyvendindamas, turi vadovautis arba verslo

apskaitos standartais, arba tarptautiniais apskaitos standartais, arba viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, arba kitais teisės aktais.

Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai taip pat pasiūlyta iki 2008 m. rugsėjo 1 d. viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto pavadinimą pakeisti į Audito ir apskaitos tarnybą.

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnyje išdėstyto Buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 8 dalį, šio įstatymo 3 straipsnio 4, 5 dalis ir 4 straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d. Šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Buhalterinės apskaitos įstatymo 3 straipsnio 8 dalis, šio įstatymo 3 straipsnio 4, 5 dalys ir 4 straipsnio 2 dalis įsigalioja nuo tų metų, kurių ataskaitų rinkinius viešojo sektoriaus subjektai privalo sudaryti pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, sausio 1 dieną.

2008 m. liepos 10 d. LR finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 25-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-232 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3275).

Įsakymu patvirtintas 25-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Segmentai“, kuris nustato viešojo sektoriaus subjekto informacijos apie segmentus pateikimo finansinių ataskaitų rinkinyje tvarką ir principus. Informacija pagal segmentus padeda finansinių ataskaitų vartotojams geriau suprasti viešojo

sektoriaus subjekto veiklos kryptis ir apimtis, nustatyti išteklius, reikalingus viešojo sektoriaus subjekto veiklai vykdyti.

Šis standartas turi būti taikomas sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

2008 m. liepos 16 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 718 „Dėl viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos koncepcijos ir koordinavimo ir priežiūros komisijos sudarymo“ pakeitimo Nr. 746 (Valstybės žinios, Nr. 86 - 3414).

Nutarimu redaguota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 718 „Dėl viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos koncepcijos ir koordinavimo ir priežiūros komisijos sudarymo“ preambulė, papildyti ir patikslinti 2, 3, 5, 6 bei 7 punktai. 4 punktas pripažintas netekusiu galios. Nutarime taip pat nauja redakcija išdėstyta Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos koncepcija.

2008 m. liepos 16 d. LR finansų ministro įsakymas dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo Nr. 1K-238 (Valstybės žinios, Nr. 86 - 3438).

Įsakymu patvirtintas 13-asis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Nematerialusis turtas“, kuris nustato viešojo sektoriaus subjekto nematerialiojo turto pripažinimo, įvertinimo, registravimo apskaitoje ir pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimus.

Standartas turi būti taikomas sudarant 2009 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinių ataskaitų rinkinį.

Bendrovių teisė

2008 m. birželio 19 d. LR kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 2, 60, 62 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. X-1630 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2922).

Įstatymas skirtas įgyvendinti 2007 m. kovo 19 d. Europos Komisijos direktyvą 2007/16/EB, įgyvendinančią Tarybos direktyvą 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo, patikslinant tam tikrus apibrėžimus (OL 2007 L 79, p. 11).

Įstatymu pakeičiamos finansinių priemonių, investicinių priemonių, išvestinių finansinių priemonių, pinigų rinkos priemonių sąvokos, patikslinant, kokios iš šių priemonių yra priskiriamos suderintajam kolektyvinio investavimo subjektui arba specialiajam kolektyvinio investavimo subjektui. Įstatymu taip pat praplečiami indekso investicinių fondų ir indekso investicinių kintamojo kapitalo bendrovių veiklos tikslai.

Įstatymo pakeitimai įsigaliojo nuo 2008 m. liepos 23 d.

2008 m. liepos 5 d. LR atliekų tvarkymo įstatymo 2, 30, 34 straipsnių, 5 priedo pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 34-8, 34-9, 34-10, 34-11 straipsniais įstatymas Nr. X-1605 (Valstybės žinios, Nr. 76 - 2999).

Įstatymu įgyvendinama 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/66/EB dėl baterijų ir akumuliatorių, baterijų ir akumuliatorių atliekų ir Direktyvos 91/157/EEB panaikinimo (OL 2006 L 266, p. 1), 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičianti Direktyvą 2004/35/EB (OL 2006 L 102, p. 15) ir 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/12/EB dėl atliekų (OL 2006 L 114, p. 9).

Įstatymu yra pakeičiamos gamintojo, importuotojo, gaminių platintojo sąvokos, taip pat įtvirtinamos naujos baterijos ar akumuliatoriaus ir baterijų ar akumuliatorių atliekų sąvokos. Atitinkamai dėl naujų sąvokų įvedimo patikslinami komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimui keliami reikalavimai.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas taip pat papildomas naujomis nuostatomis, reglamentuojančiomis baterijų ir akumuliatorių tiekimą rinkai, jų atliekų tvarkymą, nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojų pareigas (įsigalioja nuo 2008 m. rugsėjo 26 d.) bei gamintojams, importuotojams ir platintojams

nustatytų pareigų išimtis (įsigaliojo nuo 2008 m. liepos 5 d.).

Auditas

2008 m. liepos 3 d. LR audito įstatymo pakeitimo įstatymas Nr. X-1676 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3233).

Įstatymu įgyvendinama 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB ir panaikinanti Tarybos direktyvą 84/253/EEB (OL 2006 L 157, p. 87).

Įstatyme plačiau ir detaliau išdėstomi auditorių veiklos principai, jų turinys, auditoriaus vardo suteikimo ir netekimo tvarka, auditorių ir audito įmonių sąrašų sudarymo tvarka. Įstatyme įtvirtinami nauji skirsniai, reguliuojantys auditorių ir audito įmonių atlikto audito kokybės užtikrinimą ir tyrimą, audito ir apskaitos tarnybos bendradarbiavimą su kompetentingomis institucijomis, viešojo intereso įmonių auditą.

Įstatymas įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d.

Administracinė teisė

2008 m. liepos 3 d. LR administracinių teisės pažeidimų kodekso 21, 26, 27, 29, 41(4), 41(5),

44(2), 46(1), 50, 50(4), 50(7), 51(3), 56(1), 56(2), 64, 91(8), 111, 112, 112(1), 112(2), 119, 119(1), 119(2), 120, 121, 122, 122(1), 130, 136, 138, 138(1), 141, 143, 172(2), 188(10), 188(13), 207(7), 224, 225, 225(2), 227, 229, 233, 234, 237, 241(1), 242, 244, 259(1), 261, 262, 266, 269, 270, 281, 320 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 41(11), 51(23), 84(2), 84(3), 84(4), 112(3), 112(4), 112(5), 112(6), 112(7), 112(8), 119(3), 188(18) straipsniais įstatymas Nr. X-1675 (Valstybės žinios, Nr. 81 - 3181).

Įstatymas priimtas siekiant įgyvendinti ES teisės aktus.

Įstatymas detalizuoja atitinkamuose straipsniuose įtvirtintų pažeidimų sudėtis bei nustato griežtesnes nuobaudas už tam tikrus pažeidimus, įskaitant smulkųjį svetimo turto pagrobimą, aplinkosaugos sąlygų pažeidimą, nepaklusimą reikalavimui sustabdyti transporto priemonę, pasitraukimą iš eismo įvykio vietos ir pan. Įstatymas numato bankrutuojančių įmonių administratorių ar jų įgaliotų asmenų, įmonių likvidatorių atsakomybę už ataskaitų ir dokumentų apie savo (fizinio asmens), įmonės, įstaigos arba organizacijos pajamas, turtą, pelną ir mokesčius pateikimo tvarkos pažeidimus, neteisingų duomenų apie pajamas, turtą, pelną ir mokesčius pateikimą.

Įstatymas taip pat papildė kodeksą naujomis sudėtimis, nustatančiomis atsakomybę už darbuotojų

dalyvavimo bendrovėje po vienos valstybės ribas peržengiančio ribotos atsakomybės bendrovių jungimosi pažeidimus, atliekų įvežimo, išvežimo iš Lietuvos Respublikos, tranzito taisyklių pažeidimus ir kt.

Įstatymas įsigalioja 2008 m. spalio 1 d.

Bankai

2008 m. liepos 3 d. LR bankų įstatymo 62 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-1678 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3235).

Įstatyme įtvirtinti pakeitimai, susiję su banko audito atlikimu. Jame nustatyta, kad auditą atlikusi įmonė be išvados dėl banko metinių finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų turi pateikti dar ir audito ataskaitą. Įsigaliojus įstatymui, auditorius nebeprivalės ataskaitoje pateikti informacijos apie tai, ar bankas ir finansinė grupė savo finansinėse ataskaitose teisingai ir tiksliai parodė metinės veiklos rezultatus ir jas parengė pagal buhalterinę apskaitą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus ir tarptautinius apskaitos standartus.

Įstatymas nustato, kad auditorius ir kiti asmenys, dalyvaujantys kartu su auditoriumi atliekant auditą, negali atlikti to paties banko audito ilgiau kaip 3 finansinius metus iš eilės. Į šį 3 metų laikotarpį įskaičiuojami ir iki šio įstatymo įsigaliojimo prasidėję finansiniai metai, dėl kurių audito yra sudaryta finansinių ataskaitų audito sutartis.

Įstatymas įsigalioja 2008 m. rugsėjo 1 d.

Kita

2008 m. birželio 28 d. LR Susisiekimo ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 3-426 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžių taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo Nr. 3-240 (Valstybės žinios, Nr. 75 - 2981).

Įsakymu pakeistas 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 3-426 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto žemės nuomos mokesčio apskaičiavimo ir uosto žemės nuomos mokesčio dydžių taisyklių patvirtinimo“, perkeliant įsigaliojimo laiką iš 2008 m. liepos 1 d. į 2009 m. sausio 1 d.

2008 m. liepos 9 d. LR Prezidento dekretas dėl Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos minimaliojo darbo užmokesčio dydžio, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymo grąžinimo Lietuvos Respublikos Seimui pakartotinai svarstyti Nr. 1K-1432 (Valstybės žinios, Nr. 79 - 3102).

Dekretu pakartotinai svarstyti grąžintas Lietuvos Respublikos minimaliojo darbo užmokesčio dydžio, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymo. Pagrindinės grąžinimo priežastys – ekonomiškai neadekvačių lūkesčių formavimasis bei priešara Vyriausybės patvirtintai infliacijos valdymo politikai.

2008 m. liepos 9 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl kriterijų, kuriais vadovaujantis pinigine operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąrašo ir įtartinų piniginių operacijų ir sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo Nr. 677 (Valstybės žinios, Nr. 82 - 3256).

Nutarimu patvirtintas atnaujintas kriterijų, kuriais vadovaujantis pinigine operacija ar sandoris laikomi įtartinais ar neįprastais, sąrašas bei įtartinų piniginių operacijų ir sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašas.

2008 m. liepos 15 d. LR minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio indeksavimo įstatymas Nr. X-1710 (Valstybės žinios, Nr. 83 - 3294).

Šis įstatymas nustato socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklius, jų patvirtinimo tvarką, bazinį bausmių ir nuobaudų dydį ir jo taikymą, minimaliojo darbo užmokesčio dydžių, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių, pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijų

bei teisėjų valstybinių pensijų indeksavimą.

Indeksavimas yra bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio, darbo užmokesčio, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių ar kitų pajamų perskaičiavimas, siekiant visiškai ar iš dalies kompensuoti dėl vartotojų kainų padidėjimo prarastas pajamas. Indeksavimo apskaitos laikotarpiu (toliau – apskaitos laikotarpis) laikomi dveji metai iki einamųjų metų liepos 1 dienos.

Minimalusis valandinis atlygis ir minimalioji mėnesinė alga, socialinės apsaugos išmokų atskaitos rodiklių dydžiai, bazinis bausmių ir nuobaudų dydis bei pareigūnų ir karių valstybinės pensijos, iki 1991 m. liepos 1 d. paskirtos pareigūnų ir karių valstybinės pensijos už tarnybą (išstarnautus metus) ir netekto darbingumo pensijos bei teisėjų valstybinės pensijos indeksuojami, jei apskaitos laikotarpio vidutinis metinis vartotojų kainų padidėjimas viršija 3 procentus.

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. rugpjūčio 1 d. išskyrus nurodymą Vyriausybei iki 2008 rugpjūčio 1 d. patvirtinti pradinį bazinį bausmių ir nuobaudų dydį. Šio įstatymo įsigaliojimo dieną bazinės socialinės išmokos dydis prilyginamas tą dieną galiojusiam minimaliojo gyvenimo lygio dydžiui. Įsigaliojus šiam įstatymui, kituose teisės aktuose vartojamas rodiklis „minimalusis gyvenimo lygis“, arba „MGL“, yra tapatus ir lygus bazinei socialinei išmokai, išskyrus teisės aktuose, reglamentuojančiuose nusikalstamų veikų ir administracinių teisės pažeidimų kvalifikavimą bei bausmių ir nuobaudų dydžių

apibrėžimą ir apskaičiavimą, vartojamą rodiklį „minimalusis gyvenimo lygis“, arba „MGL“, kuris yra tapatus ir lygus baziniam bausmių ir nuobaudų dydžiui.

2008 m. liepos 23 d. LR Vyriausybės nutarimas dėl įgaliojimų suteikimo Finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 624 „Dėl įgaliojimų suteikimo Finansų ministerijai“ pripažinimo netekusiu galios Nr. 749 (Valstybės žinios, Nr. 86 - 3417).

Nutarimu Finansų ministerija įgaliota teisės aktų nustatyta tvarka įgyvendinti viešosios įstaigos Audito ir apskaitos tarnybos savininko teises ir pareigas ir užtikrinti, kad iki 2008 m. rugsėjo 1 d. viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto pavadinimas būtų pakeistas į pavadinimą - viešoji įstaiga Audito ir apskaitos tarnyba.

Nutarimu pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 27 d. nutarimą Nr. 624 „Dėl įgaliojimų suteikimo Finansų ministerijai“.

Nutarimas, išskyrus viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto pavadinimo keitimą, įsigalioja nuo 2008 m. rugsėjo 1 d.

Ernst & Young

Assurance | Tax | Transactions | Advisory

About Ernst & Young

Ernst & Young is a global leader in assurance, tax, transaction and advisory services. Worldwide, our 130,000 people are united by our shared values and an unwavering commitment to quality. We make a difference by helping our people, our clients and our wider communities achieve potential.

Atsakomybės apribojimas

Šis leidinys yra informacinio pobūdžio, ir jame pateikiama informacija negali būti vertinama kaip konsultacija ar teisinė išvada.

Dėl informacijos apie įstatymus ir kitas teisės normas, kurie gali būti reikšmingi priimant sprendimus, prašome kreiptis į:

Kęstutis Lisauskas

Partneris, Mokesčiai – Baltijos šalys
Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus g. 7
LT-01127 Vilnius, Lietuva
Tel. (8 5) 274 2200
Faks. (8 5) 274 2333
Kestutis.Lisauskas@lt.ey.com

Elena Semionova

Partnerė, Mokesčiai
Ernst & Young Baltic UAB
Subačiaus g. 7
LT-01127 Vilnius, Lietuva
Tel. (8 5) 274 2200
Faks. (8 5) 274 2333
Elena.Semionova@lt.ey.com

www.ey.com

© 2008 Ernst & Young.
All rights reserved.